

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, RUGPJŪČIO–AUGUST 29 2019 • Vol. CX NR. 101

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-28-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Prof. P. Subačius – apie krikščioniškąją žiniasklaidą – 3 psl.

Laisvės referendumo užkulisiai – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Man duota galimybė šnekėti paslaptinę kalbą

Gabija Petrulytė šiemet baigė Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, taip pat ir amerikietišką mokyklą, ir jau išvyko studijuoti į universitetą. Pažįstu Gabiją nuo ketvirtos klasės kaip šaunią mokinukę. Vyresnėse klasėse ji labai aktyviai dalyvavo klasės ir mokyklos, įvairių organizacijų veikloje, visada turėjo gausybę idėjų ir labai pareigingai atlikdavo užduotis. Bet labiausiai mane sujaudindavo, kai beveik kas sekmadienį sutikdavau ją lietuviškose Mišiose – kartu su šeima ar vieną, dažnai padedančią klebonui kun. Tomui Karanauskui. Prieš Gabijai išvykstant suradome progą pabendrauti jau ne mokyklinėje aplinkoje.

MES ATEINAME!

Gabija ir Aistė šią vasarą savanoriavo Lietuvoje.

Asmeninio albumo nuotr.

Gabija, papasakok apie savo šeimą.

Man šeima yra labai svarbi. Nuo pat mažens, kiek prisimenu, mes kartu vakarėniaudavome, kas savaitgalį vykdavome į lietuviškas Mišias parapijoje ir kas vasarą keliaudavome kur nors. Mano jaunesnės sesės Breka ir Dainava man visada padeda spręsti bet kokią problemą. Mes kartu juokiamės ir verkiame – jos yra mano geriausios draugės. Mano tėvai Undinė ir Karis Petruliai mane visada remia, padeda. Tetos, dėdės, seneliai, pusbroliai ir pusseserės visada man primena, kad mane myli – 5 psl.

Šį rudenį Gabija pradeda tarptautinių santykių studijas George Washington universitete.

Jos didenybei bulvei – muziejus

Šauniasis muziejaus gidas, žinoma, pats J. Valaitis – jis geriausiai žino, kokią istoriją pasakoja kiekviena nuotrauka.

Atidengiamas įspūdingo dydžio paminklas bulvei-maitintojai, kurį pagal J. Valaičio idėją sukūrė skulptorius A. Bie-liukas.

Lietuviai mėgsta bulves – ką ir bekalbėti. Tai „nacionalinė“ mūsų daržovė, panašiai kaip krepšinis yra mūsų „nacionalinis“ sportas (turbūt niekas dėl to nesiginčys). Apie krepšinį kalbame dažnai ir garsiai, o štai kukliajai bulvei už virtuvės durų dėmesio lyg ir nedrįstama rodyti. Iki šiol.

Meilę bulvei yra prisipažinę austrai, belgai, danai, prancūzai, vokiečiai, italai, įkurdami savo šalyse Bulvės muziejus. Šiapus Atlanto, arčiau bulvės gimtųjų vietų, taip pat yra tokie muziejai – du Kanadoje ir du – Jungtinėse Valstijose (Albuquerque, New Mexico ir Blackfoot, Idaho).

O štai dabar Bulvės muziejus atidarytas ir Lietuvoje – Šakių r. Kudirkos Naumiestyje. Tai agronomo Jono Valaičio išsipldžiusi svajonė – 10 psl

Anksčiau gamta baugino žmogų, o dabar žmogus baugina gamtą – Jacques-Yves Cousteau

Lietuvoje ši diena turi du du pavadinimus: *Juodojo kaspino*, prisimenant pražūtingus Molotovo–Ribentropo Slaptuosius susitarimus dėl Europos pasidalijimo, ir *Baltijos kelio*, minint unikalių įvykių, kai trys tautos rankomis susikibo į 650 km nusitęsusią grandinę – laisvės juostą nuo Vilniaus iki Talino, idant paskelbtų visam pasauliui apie savo siekį būti nepriklausomomis nuo sovietų okupantų valstybėmis. Taip, pasaulis pamatė, galbūt todėl drąsiau palaikė nepriklausomybės paskelbimą 1990 m. ir protestavo prieš Rusijos karinį nusikaltimą taikių žmonių atžvilgiu per kruvinąją sausio 13 d., o praėjus 20 metų 2009 m. *Baltijos kelią* įtraukė į UNESCO „Pasaulio atminties“ sąrašą.

Visus šiuos faktus prisiminėme šiomet Lietuvoje, praėjus trisdešimčiai metų ir ko gero pirmą kartą orientuodamiesi ne į juodus kaspinus ant iškeliamų valstybės vėliavų, ne liūdėdami ir dūsaudami dėl prarastų žmonių, dėl tremčių ir ilgiems metams pažeistos sąmonės, kuri turi pasekmių ir jaunajai kartai, nepatyrusiai okupacijos. Šiomet iš TV ekranų ir radijo imtuvų sklido euforiški šūkiai, šventiniai renginiai su muzika ir įvairiausiais projektais, iš lėktuvų mėtomos tam tikros rūšies gėlės. Didžiumą jų rengė jauni žmonės, veikiausia todėl norom nenorom buvo prasilenkta su istorine tiesa ir tuo metu tvyrojusia nuotaika, kas stebino ir net erzino senuosius sąjūdiečius, kurie per didžiausius vargus, rizikuodami prarasti darbą, susigadinti karjerą suorganizavo tą stebuklą.

Žinoma, jauni žmonės savaip mato ir supranta

Rugpjūčio 23-oji: pasekmės ir viltys

JŪRATĖ KUODYTĖ

savo tautos istoriją, ir žinoma, jie turi teisę minėti istorines datas taip, kaip jiems patinka – švęsdami, džiaugdamiesi, su fejerverkais ir balionais. Tik ar iš TV ekranų ir radijo imtuvų tomis dienomis jie galėjo išgirsti apie kitokias nuotaikas, nuotaikas, kuriomis socialiniuose tinkluose dalijosi į Sibirą išvežtųjų tėvų vaikai ir anūkai? Pavyzdžiui, kad net ir po 30 metų ši diena jiems sukelia nerimą ir baimę – o gal ir vėl išves? Kad būtent todėl jie 1989 m. neišdriso stoti į gyvą grandinę, bet šiandien, kai visi giriasi, kur ir kaip stovėjo, jiems nedrąsu prisipažinti apie savo neryžtingumą tąkart. Jų 30-mečiai vaikai šią dieną jaučia nesuprantamą nerimą, nes prisimena savo išsigandusius tėvus, vis dėl to pasiryžusius kartu su mažamečiais sėsti į mašinas ir važiuoti link Latvijos sienos, kad susikibtų su kitu nepažįstamuoju rankomis už laisvę – kad ir kas benutiktų.

Psichologai tai vadina potrauminio sindromu, persiduodančiu iš kartos į kartą. Taip, tai pasekmės, apie kurias ir šiandien Lietuvoje kalba vos vienas kitas specialistas, tačiau valstybės mastu nesiimama priemonių jas įveikti ir todėl stringa švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos reformos. Tai pasekmės, iš kurių stengiasi vaduotis Lietuvos jaunimas, verždamasis į Vakarus, kur demokratija ir laisvė vaikams perduodama su motinos pienu.

Stebėdama šventines laidas ir reportažus Baltijos

kelio trisdešimtmečio paminėjimuose, taip norėjau išgirsti ir kitokių liudijimų, pavyzdžiui mokytojo, kuriam direktorius pasakė, kad išmes iš darbo, jeigu dalyvaus, ir kaip jiems abiems iki šiandien sekasi dirbti toje pačioje mokykloje tose pačiose pareigose. Arba ligonio, kurio poliklinikos gydytojas nepriima su skausmu, nes nėra laisvų vietų ir tik po parašyto skundo administracijos nurodymu sutinka, t.y. yra priverstas padėti.

Pasigedau liudijimo žmogaus, į kurį žiūrima tik per tam tikrą kūno dalį, bent ne kaip į visumą, kaip į žmogų su širdimi. Kaip norėjosi tomis šventinėmis dienomis išgirsti viešumoje apie tai, kokiais būdais vėl galėtume susikibti rankomis su daugiabučio kaimynu, kurio net vardo nežinome, arba su nepažįstamuoju autobuse, kuris sėdės šalia tavęs ilgos kelionės metu – juk abiems ilgainiui pabos spoksoti į savo išmaniuosius telefonus. Ar tik nuo pinigų, t.y. nuo valstybės ekonominės padėties priklauso, kaip žmogus elgsis su žmogumi? Turbūt ne. Juk mes iš tiesų Lietuvoje gyvename turtingiau, geriau, daugelis gali nuvykti atostogų ne tik į Palangą, bet ir į Turkiją, Egiptą ar net Kanarų salas.

O ieškodama atsakymo į savo paburbuliavimus Baltijos kelio paminėjimo Lietuvoje kontekste, prisiminiau daugeliui puikiai pažįstamo ir mylimo t. Antano Saulaičio pastebėjimą, kad labiausiai žmogui iš savo valstybės reikia teisingumo. O vieniems iš kitų turbūt bent jau mandagumo, arba, evangelijos žodžiais, elkimės su kitu taip, kaip norėtum, kad su mumis elgtųsi? Teisingumas valstybėje gali rasti tik gydant senas okupacijos žaizdas. Norvegams po ketverių metų nacių okupacijos toks kelias, akivaizdu, padėjo. Lietuva gi buvo nelaisvėje 50 metų. Tačiau juk vilties visada yra ir jos teikia po mokslų Vakaruose grįžtantis jaunimas.

„DRAUGO“

prenumeratoriai

gali skaityti

„Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“

bei slaptažodį

Skaitykite

„Draugą“

greičiau!

Atitaisymas

Liepos 16 d. „Drauge“ spausdinome pagal LRT.lt paruoštą Santa Monica, Californijoje, gyvenančio Vasario 16-osios akto signataro Jono Smilgevičiaus anūko Vitalio Petrušio prisiminimų apie savo senelį santrauką. Tame straipsnyje įsivėlė keli netikslumai, kuriuos būtina atitaisyti.

Gerb. V. Petrušis atkreipė redakcijos dėmesį į šią pastabą: „Per pirmąją sovietų okupaciją Smilgevičių šeima iš dvaro buvo išvaryta. Atėję vokiečiai dvaro savininkams negražino, tik leido administruoti, o šeimai apsigyventi. Anūkas sako, kad seneliui dvaro netekimass buvo didžiulis smūgis, ir po jo jis neatsitiesė ir greitai mirė“.

Tame sakinyje, rašo V. Petrušis, „yra dvi pagrindinės klaidos: pirma, aš niekuomet nesakiau, kad ‘seneliui dvaro netekimas buvo didžiulis smūgis, ir po to jis neatsitiesė ir greitai mirė’, ir antra, tas pareiškimas visai neatitinka realybės. Seneliui dvaro netekimas nebuvo didžiulis smūgis, dvaras buvo rusų nusavintas ir senelis mirė po treju metų (1942) dėl amžiaus ir sveikatos, o ne dėl nuosavybės netekimo. Būdamas realistas ji negaišo laiko gailėdamasis dėl nepakeičiamų situacijų“.

Gerb. V. Petrušis savo laiške taip pat cituoja ištrauką iš kun. St. Santaro straipsnio, paaiškindamas, kad ku-

nigas buvo Užvenčio klebonas „Smetonos laikais“, per rusų ir vokiečių okupacijas, gerai pažino ir bendravo su seneliu iki pat jo mirties – jis dalyvavo senelio laidotuvių apeigose. Straipsnis buvo išspausdintas „Drauge“ 1967 m. lapkričio 27 d.:

„...Užvenčio dvare dažnai lankydavosi svečiai. Jie buvo šeimininkų priimami ir nuoširdžiai vaišinami. J. Smilgevičius savo paskutinius gyvenimo metus ir praleido Sename dvare. Karo metu, besikeičiantis gyvenimo sąlygoms, jis nebevaldė savo dvaro, o tik administravo, nes vadinosi valstybiniu ūkiu, kuris buvo vokiečių žinioje. Ir tokiose aplinkybėse dažnai sutikdavau Joną ramų ir be jokios pagiežos okupantui. Jis visuomet buvo vienodas, ramus, malonus žemaitis. Pasikalbėdavo apie įvairias gyvenimo problemas. Tačiau artimiausi jo širdžiai reikalai buvo Lietuvos nepriklausomybė ir jos gerovė. Tokiomis mintimis jis gyveno iki paskutiniųjų savo gyvenimo dienų...“

Baigdamas laišką gerb. V. Petrušis pastebi, kad labai svarbu rašant biografiją, ypač mirusio asmens, pasiremti patikrintais faktais, juolab kas „p. Valdas Selenis rengiasi išleisti knygą apie Joną Smilgevičių rugpjūčio mėnesį, ir būtų labai skaudu, jeigu toje knygoje atsirastų netikslumų, apie kuriuos žinome...“

Redakcija savo ruožtu atsiprašo už savo bei kolegų klaidas ir dėkoja gerb. V. Petrušiui už jų nurodymą bei galimybę atitaisyti ir patikslinti istorines detales.

www.draugas.org – 773-585-9500 – www.draugofondas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)]

[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)]

[Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

DRAUGUI 110. KO NENUNEŠĖ LAIKO TĖKMĖ...

Prof. P. Subačius „Draugui”: Tesėti ir ištesėti

2019-ieji – „Draugo” 110-osios sukakties metai – dar tik įpusėjo, tad ieškome progų tai įprasminti ir žmonių, kurie kaip nors įsiterpia į šį 110 m. besitęsiantį įvykį. Prof. Paulius Vaidotas Subačius – tekstologas, literatūrologas, istorikas, humanitarinių mokslų daktaras, Vilniaus universiteto profesorius, Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademikas ir centro valdybos vicepirmininkas – yra pal. Jurgio Matulaičio ir būsimąjo „Draugo” vyr. redaktoriaus Pranciškaus Petro Būčio abipusės korespondencijos „Laiškų dialogas” rengėjas, o 2004 m. yra pelnęs kun. Juozo Prunskio, kuris daugelį metų buvo „Draugo” redaktorius, premiją. Taigi šiandien profesorius yra „Draugo” svečias.

Gerb. profesoriau, nors ir netiesiogiai, esate susijęs su „Draugo” laikraščiu, tad norėtume paklausti – kokias asociacijas Jums kelia šis pavadinimas?

Pirmoji mano asociacija – filologinė, apie personifikaciją: kasdien tavo namus aplankantis leidinys yra kaip geras pažįstamas. Laikraščio sužmoginimas gal nėra visiškai originali mintis pasaulio periodikos antraščių kontekste, tačiau savo semantiniu lauku gerokai skiriasi nuo „Draugą” supusių įprastesnių anglišių „... Times”, „... Observer”, „... Today”, „... Guardian”, „... Examiner”, „... Herald”. Be to, turi gražią lietuvišką tradiciją – dar 1881 m. Silvestras Gimžauskas tautinių eilėraščių ir straipsnelių rinkinį pavadino „Lietuvos Bičiulis”, tarp XIX a. Mažosios Lietuvos leidinių būta „Lietuvininkų prietelio”, „Ligonių prieteliaus”, „Tiesos prieteliaus”, „Keleivio draugo”, o porą metų anksčiau nei JAV „Draugas” Lietuvoje pasirodė Adomo Jakšto redaguota „Draugija”.

Gal rengtoje knygoje apie vysk. P. Būčį radote kokių nors žinių apie jo redaktoriavimą? Ir apskritai – ar šis leidinys Jūsų aplinkoje anais laikais, kai buvote dar visai jaunas ir kai viskas buvo už geležinės uždangos, buvo žinomas? Kadangi Jūsų tėvelis Joakimas Subačius buvo politinis kalinys, galimas dalykas, kad kokia nors neleistina literatūra Jūsų namuose pasitaikydavo?

Pal. Matulaičio ir vysk. Būčio išlikusi abipusė korespondencija, beveik pustrčio šimto laiškų, aprėpia 1907–1926 metų laikotarpį, t. y. iki pal. Jurgio mirties. Joje daugiausiai kalbama apie abiejų kelių į Marijonų vienuoliją, jos atgaivinimą, dvasinį tobulėjimą, dėstytojų darbą Sankt Peterburgo Dvasinėje akademijoje, Vilniaus ir Kauno religinį gyvenimą pirmaisiais Lietuvos Respublikos gyvavimo metais, Būčio profesoriavimą Lietuvos universitete. Tiesa, viename 1913 m. laiške Būčys bičiuliui pasakoja apie Seinų vyskupijos kunigų leistą „Šaltinį” ir planą ištraukti į jo redakciją. Tais pačiais metais Būčio laiškuose pasirodo ir „Draugo” antraštė – iš pradžių laikraštis minimas ketinimų siųsti redakcijai rašinius, kurių prašė tuometinis redaktorius kun. Julijonas Kazakas, kontekste. Iš laikotarpio, kai Būčys redagavo „Draugą”, žinomi ir knygoje paskelbti trys pal. Jurgio laiškai, kuriuose jis pozityviai vertina dienraštį („Draugas patinka”), rūpinasi, ar sunkus redaktoriaus darbas nepakirs Būčio sveikatos. Pagaliau poroje 1925 m. laiškų Būčys minėjo kun. Bronislovo Bumšo bendradarbiavimą „Drauge”, reiškę rūpestį dėl Čikagos marijonų, savo ruožtu, ir redakcijos ištraukimo į nekilnojamojo turto prekybą, nes ji esą rizikinga.

Aš apie „Draugą” buvau girdėjęs iš užsienio radijo laidų, kurių mano šeimoje buvo nuolat klausoma, o aiškesnį supratimą, koks tai leidinys, susidariau 1987 m. iš susirašinėjimo su a. a. Kazimieru Pemkumi, kurio adresa, jei gerai atmenu, buvau gavęs iš a. a. Vytauto Šliūpo ir kuris man ėmė gausiai siuntinėti įvairių atšvietaų – tarp jų ir „Draugo” straipsnių apie XIX a. lietuvių kultūrininkus, Atgimimo literatūrą, kurią ėmiausi tyrinėti. Beje, viena pirmųjų didesnių mano paties publikacijų apie XIX a. poetą aušrininką kun. Silvestrą Gimžauską buvo paskelbta „Drauge” 1989 m.

Vieną kitą išeivišką knygą, pavyzdžiui, Vandos Sruogienės atsiminimus apie Balį Sruogą, teko skaityti dar mokykloje, apie 1980-uosius, kaip ir pavienius

„Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos” numerius – juos dienai kitai atnešdavo vienuolės, su kuriomis mano a. a. mama bičiuliavosi. Vis dėlto sąmoningumui formotis daug svarbesni buvo žodiniai liudijimai – a. a. tėčio apie Kolos ir Šiaurės Uralo laigerius, o ypač dėdės, a. a. Leono Vilučio-Bitinėlio, Aukštaitijos partizanų „Tigro” rinktinės pirmojo vado, kuris buvo dažnas mano senelių ir tėvų svečias, pasakojimai.

Už ką pelnėte kun. Juozo Prunskio premiją?

XX a. pabaigoje ir pirmaisiais XXI a. metais žurnale „Naujasis Židinyš-Aidai” skelbiau kasmetines religinio Lietuvos gyvenimo apžvalgas ir apskritai

Prof. Paulius Subačius

Edgaro Kurausko nuotr.

gana gausiai publikavau tekstus kultūrine, istorine, katalikiška problematika, skaičiau pranešimus Lietuvių katalikų mokslo akademijos renginiuose. Manau, kad būtent todėl vysk. Jonas Boruta pasiūlė mane kandidatu premijai gauti.

Esate gana tampriai susijęs su krikščioniškąja-katalikiškąja žiniasklaida. Kokios aplinkybės lėmė šią Jūsų veiklos kryptį? Jauni žmonės paprastai būna liberalūs, o Jūs gana anksti pasukote link krikščioniškosios ideologijos.

Manyčiau, kad pati liberalizmo ir krikščioniškos ideologijos priešprieša, ypač turint galvoje idėjų spektrą ir žmonių priskyrimą ar prisiskyrimą tam tikroms grupėms, jų įvardijimą dabartinėje Lietuvoje, gerokai klaidina. Intelektualųjį viešųjų krikščionių sparną (žurnalą „Naujasis Židinyš-Aidai”, katalikų radijo „Mažąją studiją”, interneto dienraštį „bernardinai.lt” ir net pačią LKMA) dešinieji radikalai, tridentinės lotyniškų pamaldų formos šalininkai neretai pavadina „(neo)liberalais”. Savo ruožtu, kiekvienas, kuris užsimena apie lygias su kitais tikinčiųjų teises, pozityvų Bažnyčios vaidmenį visuomenėje, priešingo radikalų sparno apšaukiamas „inkvizicijos šalininku” ir „tamsybininku”. Taigi etiketės mažai ką leidžia suprasti. Mano sąmoningumui lemtinga buvo šeima (nė dienos mokyklos nelankiusi a. a. močiutė visą gyvenimą daug skaitė katalikiškos literatūros, prieškarui kaime prenumeravo apie dešimt periodinių leidinių) ir „Naujojo Židinio-Aidų” redakcija, ypač pirmieji žurnalo vadovai a. a. Petras

Kimbrys ir Vytautas Ališauskas, palankiai įvertinę ankstyvus rašinius dar 1991 m. ir su pasitikėjimu įtraukę į nuolatinių bendradarbių ratą.

Kokių vaidmenį krikščioniškoji-katalikiškoji žiniasklaida šiandien vaidina Lietuvoje? Ar ji pajėgi konkuruoti su „populiariąja”, kuri užtvindė erdvę; ar bent girdima?

Girdima – „kas turi ausis, teklauso” (Mt 13, 43). O iliuzijų, kad galima lygiu pagrindu konkuruoti komercinės žiniasklaidos erdvėje, bent išmintingesnieji, jau senokai atsisakė. Svarbu, kad ieškantis jaunimas ir sąmoningi, išsilavinę žmonės galėtų rasti pažinimo, supratimo alternatyvą, rimtai išdėstytą nuomonę apie kultūros ir visuomenės reikalus iš krikščioniškos perspektyvos, o gyvenantieji aktyvų maldos gyvenimą – turėtų nuolatinę dvasinę atramą, kurią teikia katalikų radijo „Mažosios studijos” laida „Dievo Žodis. Kasdieniai skaitymai” ir žurnaliukas „Magnificat”. Vis geriau mokėdami užsienio kalbas, besidominantieji nesunkiai naudojami ir Vatikano informacijos tarnybos, ir visokiausių pasaulinio tinklo teikiamų prieigų prie visokeriopų šaltinių galimybėmis, tačiau svarbiausių dalykų, faktų, temų perteikimas gimtąja kalba, permąstymas pasaulio įvykių iš lokalias perspektyvos, Lietuvos gyvenimo refleksija negali būti atstota jokių tarptautinių institucijų.

Esate Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademikas. Kokios aktualijos šiandien jaudina katalikų elitą?

Katalikų Bažnyčia yra visuotinė, o krikščioniška Vakarų kultūra, idėjų laukas, katalikų požiūriu, – universalus, todėl negali nekelti susirūpinimo uždarumo, užsisklendimo, siaurai suprantamo tautiškumo gynimo, apkasų mentaliteto tendencijos, kurios vis rodomi net ir aktyvių katalikų terpėje. Neramina iškylantis priešiškusimas Popiežiaus Pranciškaus asmeninei nuolankumo nuostatai, veiklai, jo (kaip ir kitų pastarųjų pontifikų) raginimui žvelgti į dabartį atviromis akimis, atmesti visas veidmainystės formas, savignyšką Bažnyčios ir katalikų grupių laikyseną. Aktyviai dalyvaujame diskusijose apie šiuolaikines tamsumo formas, pirmiausia, grįstas sąmokslų teorijomis – kokios jos bebūtų (skiepų, gėjų klanų ar masonų, kurie valdo pasaulį, prielaidos).

Kokia šiuo metu Jūsų paties mokslinio tyrinėjimo sritis?

Vadovauju tyrimų projektui, kurio tikslas yra sukurti skaitmeninį Maironio poezijos archyvą, leisiantį matyti labai įdomią, su lietuvių kalbos ir kultūros modernėjimu glaudžiai susijusią „Pavasario balsų” genezę bei raidą. Poetas intensyviai tobulino savo eilėraščius kelis dešimtmečius, tačiau šios pastangos iki šiol greičiau buvo slepiamos nuo plačiosios visuomenės nei demonstruojamos, nors būtent sėkmingos autorinio redagavimo pastangos Maironio atvejį daro įdomų plačiame Vakarų teologijos kontekste.

Palinkėjimai „Draugui”, sulaukusiam 110-osios sukakties.

Tesėti ir ištesėti. O tai pavyks tik 9/10 atsinaujinant, bylojant šiandienos skaitytojams ir 1/10 tęsiant tradiciją. Laikraštis atsirado kaip tuometinių poreikių tenkintojas, tas, kuris bylojo apie savo meto rūpesčius, toks jis turi būti ir dabartyje. Katalikybė išliko lanksti, kalbanti savo laiko kalba du tūkstančius metų, toks turi būti ir krikščioniškas leidinys. Nuolat keistis, žvelgti į naujoves su palankia nuostaba, o ne įtarumu yra geriausias būdas tęsti įkūrėjų prisiimtą misiją.

Kalbėjosi
Audronė V. Škiudaitė

TELKINIAI

Šie žmonės prieš 30 metų stovėjo Baltijos kelyje Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Otono Balčiūno nuotraukos

Indianapolio lietuviai, latviai ir estai mini Baltijos kelio 30-ąsias metines prie Solders' and Sailors' paminklo.

LAISVĖS ŠYPSENOS

RAIMONDA BALČIŪNIENĖ

Maloniai šiltą rugpjūčio 23-osios vakarą Indianapolio lietuvių, latvių bei estų bendruomenių žmonės, pasipuošę tautiniais drabužiais, nešini savo valstybių vėliavomis bei visokiausia tautine atributika, rinkosi pačioje Indianos sostinės širdyje – prie Soldiers' and Sailors' paminklo.

Prie nemažo būrio minėjimo dalyvių prisijungė praeiviai, miesto svečiai, turistai iš kitų šalių. Vakaro orą skrodė lietuviškai, latviškai ir estiškai skambančios ir daugumai iki skausmo pažįstamos Baltijos kelio dainos. O šalia esantis IPL (Indianapolis Power Lines) pastatas nuolat nušvisdavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavų spalvomis. Nuotaika buvo labai pakili.

8 valandą vakaro trijų bendruome-

nių prezidentai pasveikino susirinkusiuosius ir pakvietė susikibti rankomis – kaip tą, 1989–ųjų rugpjūtį – bei sudainuoti jau legenda tapusį Baltijos kelio himną „Bunda jau Baltija“. Švenčiančiųjų veiduose buvo matyti pasididžiavimas savo kilme ir džiaugsmas prieš beveik tris dešimtmečius iškovota neįsivaizduojama pergalė prieš sovietų režimą. Žmonių veiduose švietė laisvės šypsenos.

Į rato vidurį buvo pakviesti tie, kurie dalyvavo Baltijos kelyje. Žmonės pasidalijo savo prisiminimais, išgyvenimais bei patirtomis emocijomis. Prisiminimais dalijosi ir tie, kurie kovojo drauge su broliais ir sesėmis okupuotose valstybėse gyvendami Amerikoje. Džiaugsmo šūksnius kartais pakeisdavo virpantys balsai ir skruostais byrančios ašaros. Tačiau jos greitai džiūvo – juk šventėme Lietuvos, Latvijos ir Estijos pergalę. Šventėme LAISVĘ!

Indianapolio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Rūta Žekonis, Latvių Bendruomenės pirmininkas Andris Berzins bei Estų Bendruomenės atstovas Ain Haas sveikina susirinkusius į „Baltijos kelio“ 30-ųjų metinių minėjimą.

Skamba Baltijos kelio himnas „Bunda jau Baltija“.

Baltijos šalių atstovai Los Angeles džiaugsmingai paminėjo Baltijos kelio stebuklą.

Kardeliai – taikios kovos už laisvę simbolis.

Dainų, gėlių ir spalvų kupinas Baltijos kelio minėjimas

Beveik 250 lietuvių, latvių, estų bendruomenių narių rugpjūčio 25 dieną Los Angeles susibūrė paminėti 30-ąsias Baltijos kelio metines. Prisiminti istorines akimirkas, laisvės, brolybės ir vienybės dvasios Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Los Angeles pakvietė į Šv. Kazimiero parapiją, kur prieš 30 metų bendruomenės rinkosi į Baltijos šalių laisvę palaikančią akciją.

Baltijos kelio įvykiai prisiminti ne tik žiūrint du specialiai šiai progai sukurtus filmus, tačiau ir klausant laikmečio liudininkų prisiminimų. Apie Baltijos kelio reikšmę pasakojo konsulė Agnė Gurevičienė; atmintyje išlikusiomis akimirkomis dalijosi ir Jungtinėse Valstijose gyvenusių lietuvių indėlį aptarė Estijos Respublikos garbės konsulas Jaak Trei-

man, Pietų Californijos latvių asociacijos vadovas Ivars Mičuls, Amerikos Baltų Laisvės lygos įkūrėjai Danutė ir Antanas Mažeikos. Spalvinga savo šalių atributika pasipuošusi minia susikibdama rankomis suformavo gyvą žmonių grandinę ir kartu atliko Baltijos šalių himnu vadinamą dainą „Bunda jau Baltija“. Renginį puošė ir 200 taikios kovos už laisvę simboliu tapusių kardelių. Kai prieš 30 metų du milijonai laisvės siekiančių žmonių susikibo rankomis 600 km grandinėje nuo Vilniaus per Rygą iki Talino, įvairiuose pasaulio miestuose – tarp jų ir Los Angeles – rankomis susikibę lietuviai, latviai ir estai solidariai palaikė šį Baltijos šalių laisvės siekį.

LR generalinio konsulato Los Angeles inf.

Justinos Bezaraitės nuotraukos

Gabijai ir jos sesutėms didžiausias pavyzdys ir įkvėpimo šaltinis – jų tėveliai Undinė ir Karis Petruliai.

Man duota galimybė šnekėti paslaptinę kalbą

Atkelta iš 1 psl.

Daugelį metų dalyvavai įvairiuose projektuose ir amerikietiškoje, ir lituanistinėje mokykloje. Kas Tave skatino tai daryti? Man reikia visada būti užimtai. Aš nemėgstu sėdėti namuose, nes tada pradėdau pasiilgti draugų ir gerų prisiminimų. Kai galiu, bandau dalyvauti įvairiuose projektuose. Amerikiečių mokykloje aš buvau politinio klubo prezidentė, nes noriu tapti politike. Man labai įdomu, kaip mūsų šalis „veikia“. Kas savaitgalį norėjau kuo daugiau bendrauti su lietuviais, tad lankiau lituanistinę mokyklą, bažnyčią, priklausiau skautams ir ateitininkams. Man rūpi išlaikyti šią kultūrą, kuri suteikia galimybę šnekėti paslaptinę kalbą, išlaikyti draugystę su žmonėmis kituose kraštuose ir valstybėse.

Kaip surandi laiko visiems užsiėmimams? Aš viską mėgstu planuoti. Be plano negalėčiau visko atlikti. Per savaitę svarbiausia man yra mokykla, sportas ir mokyklos užsiėmimai. Savaitgalius skiriu lietuviškai veiklai. Kai viskas suplanuota, galiu viską puikiai atlikti.

Ar lieka laiko laisvalaikiui? Ką tuomet veiki? Kai lieka laiko, bandau skaityti, sportuoti, žaisti golfą, bendrauti su šeima ir draugais.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos Los Angeles grupė.

ma ir draugais. Labiausiai mėgstu skaityti istorijos knygas, apie karą, nes man labai įdomu, kaip viskas keičiasi. Mačiau, kad tėtis mėgsta važiuoti į kalnus arba prie vandens, kad nusiramintų. Todėl su šeima ar draugais labai mėgstu iškylauti, nes mane tai džiugina.

Papasakok daugiau apie šios vasaros projektus – juk savanoriavai Lietuvoje? Šią vasarą savanoriavau Žemaičių Kalvarijoje „Vilties vėrinėliai“ vaikų

centre. Čikagoje prieš 20 metų buvo įkurta organizacija „Vaiko vartai į mokslą“, kuri ruošia ir siunčia Amerikos lietuvių savanoriauti įvairiuose vaikų centruose. Kartu su Aiste, Luku ir Rytu mes žaidėme su vaikais, prižiūrėjome juos ir per mėnesį labai susidraugavome. Aš grįžau, bet vėl norėčiau į Kalvariją – pas draugus. Taip pat šią vasarą stovyklavau moksleivių stovykloje Dainavoje ir dirbau vadove jaunučių stovykloje.

Kas Tau yra didžiausias pavyzdys? Tai mano tėvai Karis ir Undinė. Jie mane augino lietuviškoje šeimoje, visada ragino kalbėti lietuviškai, nesvarbu, kad mums buvo sunku. Pirmiausia jie visada galvojo apie mane ir seses. Jų meilė įkvėpė mane, ir kai turėsiu savo vaikų, žinosiu, kaip juos mylėti ir ugdyti.

Šiemet baigėi Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir buvai apdovanota klebono kun. Tomo Karanausko premija – už ką? Man labai rūpi kiekvieną savaitgalį važiuoti į bažnyčią. Kai choras pradeda giedoti, kai visi parapijiečiai kartu atsako kunigui ir kai matau pažįstamus veidus, aš jaučiu Dievą, jo jėgą. Aš galiu mąstyti apie savaitės problemas, galvoti, apie ką kunigas kalba, ir jausti tą meilę tėvynei, kuri man taip svarbi. Man labai rūpi ta valanda kas savaitę, kada galiu galvoti apie Dievą lietuviškai.

Kas paskatino atkurti LA Jaunimo sąjungą? Mes atkūrėme LA Jaunimo sąjungą, kad galėtume toliau tęsti ryšį su mūsų gimtine. Kartu su Gintaru Baipsiu ir Linu Šepiku pradėjome planuoti susitikimus ir renginius, kad būtų priežasčių visus pamatyti.

Kokie Tavo ateities planai? George Washington universitete, Washington, DC studijuosiu tarptautinius santykius. Noriu dirbti srityje, kuri jungtų mano meilę Lietuvai ir Amerikai. Planuoju tapti ambasadore, diplomate, nes galėčiau dirbti abiem šalims. Noriu tokiu būdu išlaikyti lietuviybę.

Išvykti mokytis. Kaip manai, kada dar pamatysime Tave parapijoje? Tikiuosi per atostogas sugrįžti. Labai norėsiu grįžti į Šv. Kazimiero parapiją, nes čia mano antri namai. Taip pat norėsiu grįžti pas savo draugus, šeimą ir mokyklą aplankyti. Norėčiau surasti kitą bendruomenę – arčiau mano universiteto, kad būtų proga susijungti su lietuviais.

Rugsėjo 7 d. Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla pradės 70-uosius mokslo metus, ką norėtum palinkėti mokiniam? Norėčiau palinkėti, kad mano mylimai mokyklai dar 70 metų užtektų mokinių ir veiklos. Ši mokykla padėjo man užaugti ir suteikė progos kas savaitę daug išmokti ir bendrauti su draugais. Valio!

Bendravo Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytoja Vitalija Virbukienė

Gabija Petrulytė su savo seneliais.

Malda prieš pietus. Su dienos centro vaikais Žemaičių Kalvarijoje.

Šiomet miniose matėsi daug jaunų žmonių, gimusių vėliau, nei įvyko Baltijos kelias.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Prieš 30 metų buvo ta diena, kai vienas kitą palaikydami už rankos, nustojome bijoti. Mūsų buvo per daug, kad bijotume.

Nedaug turiu savo nuotraukų iš tų laikų. Tačiau viena iš jų – aš su dar dviem draugais stoviu Katedros aikštėje besiskirstant žmonėms iš pirmojo Sąjūdžio mitingo ir laikom plakata, kurį iš vakaro, atsiklaupęs ant grindų (stalo nepakako dėl jo dydžio), piešiau: „Mūsų vis daugiau!“

Kaip žinodamas, kad maždaug už dviejų mėnesių stovėsiu žmonių grandinėje, kurioje mūsų vien Lietuvoje bus daugiau nei milijonas. Būsiu viena milijoninė jos dalis, būsiu atsakingas už vieną SAVO metrą – kiek užėmė mano abi ištiesios rankos – 650 kilometrų atkarpoje.

Baimė išnyko kaip dūmas

Kiekvienas mūsų turi tos dienos istoriją. Ir tas, kurio automobilis pakeliui perkaityt ir jis į grandinę įpuolė pačią paskutinę akimirką, ir tas, kuris negalėjo dalyvauti, nes turėjo eiti į naktinę pamainą gamykloje, kuris slaugė savo susirgusį vaiką ar lydė jo artimą į kapus... paskutinę Baimės dieną.

Visai nesvarbu, kieno delnas buvo tavo delne – partizano, vaiko, tremtinio, valkatos ar paklydėlio. Rankos šiluma svarbesnė už to delno praeitį.

Tai buvo pirmoji diena, kai nebejautėm švino ir parako kvapo, nes mūsų buvo per daug, kad imtų mus naikinti. Okupantas buvo tyliai parklupdytas, tą dieną jau nustojo siusti, suprato pralaimėjęs. Priešas nebeturėjo tiek šovinių, kiek mes turėjome gėlių.

Tą dieną baigėsi fizinis ir moralinis teroras, žeminimas, niekinimas, priminimai, kad iki karo lietuviai buvo apsilėidę utelėmis, vaikščiojo apsiavę klumpėmis, nebuvo matę batų, nereikėjo įstaigose kalbėti „normalia“ kalba, o buvo galima ir lietuviškai... Nuo tos dienos kelio atgal nebebuvo.

Net nedidelė patirtis pravertė

Lietuvos persitvarkymo sąjūdis 1989 m. liepos 17 d. priėmė nutarimą. Jame buvo primenama, kad respublikoje tęsiama rinkti parašus, reikalaujant, jog SSRS likviduotų Molotovo-Ribbentropo pakto padarinius ir išvestų okupacinę kariuomenę, dislokuotą Lietuvoje.

Tų pat metų rugpjūčio 23 d. turėjo sukakti penkiasdešimt metų nuo SSRS ir Vokietijos nepuolimo sutarties bei slaptųjų protokolų pasirašymo.

Visų trijų Baltijos šalių liaudies frontai dar prieš pusmetį ėmė svarstyti, kaip šią sukaktį pažymėti. Galvota, kokio masto turėtų vykti renginiai, kokiomis formomis. Reikėjo atkreipti pasaulio dėmesį, kuris jau buvo kiek prigesęs. Vis labiau buvo linkstama į tai, kad pažymima būtų vienu metu visose trijose Baltijos valstybių sostinėse.

Vieni siūlė tą dieną surengti mitingus ne tik Vilniuje, Rygoje, Taline, bet ir miestuose, miesteliuose, netgi kiekviename kaimelyje. Arba visiems tądien vilkėti juodai, arba visiškai sustabdyti eismą keliuose, kad kauktų sirenos, ar užgesinti visas šviesas, ir visos trys okupuotosios šalys pasinertų į tamąsą... Pasiūlymų buvo daugybė. Sovietinės televizijos

rodydavo pacifistų, hipių, profsajunginių judėjimų akcijas, kuriose susikimbama rankomis.

Pirmąją tokią akciją Sąjūdis buvo suorganizavęs 1988 m., kai buvo apkabinta Baltijos jūra. Tuomet Sąjūdžio vadovybė įtikino SSRS pasienio saugotojų vadus ir gavo leidimus protestuotojams įeiti į griežtai jų saugomas teritorijas prie pat jūros.

Vos po kelių dienų įvyko gaisras Ignalinos AE. Per didžiausius vargus buvo gauti leidimai, ir gyva grandinė 1988 m. rugsėjo 17 d. su plakatais ir trispalvėmis elektrinė apjuosė apie 20 tūkstančių žmonių, suvažiavusių iš visos šalies.

Jau turint tokių susikabinimų patirties imta gal-

Visur jautėsi 1989 metų dvasia.

V. Zaikausko nuotraukos

Mūsų autobusas, išpuoštas Sąjūdžio emblemomis, pasitiktas audringais plojimais.

1989 m. stovėjusieji Baltijos kelyje pasirašo ant vėliavos.

voti apie rugpjūčio 23-iosios minėjimą.

Idėja keitė idėją

Pirmoji mintis – padaryti „Gyvąją sieną“ – išsirikiuoti Lietuvos-Latvijos-Estijos pasieniuose su Rusija ir Baltarusija ir parodyti, kad mes nebe priklausome SSRS, nuo jos atsiribojame. Bet būtų kilę didelių kliūčių – žmones rikiuoti ne tik per miškus ir pievas, tačiau ir per pelkes ir pan. O ką daryti su Karaliaučiaus kraštu? O kurią Lietuvos teritorijos sieną pasirinkti? Pagal 1920 m. sutartį Lietuvos siena ėjo vienos vietose, LSSR siena – dar kitose. Tas

pat ir Latvijoje bei Estijoje su Rusijos siena.

Šios idėjos atsisakyta.

Molotovo-Ribbentropo paktas palietė ne vien Baltijos šalis, tačiau ir Lenkiją, Čekiją, Slovakiją, Rumuniją, Suomiją, Baltarusiją, Ukrainą. Gal akciją daryti kartu su jomis? Gal grandinė sustoti nuo Baltijos iki Juodosios jūros?

Atsisakyta ir šio plano.

Tačiau ryžtas skambiai paminėti pakto metines nė kiek neslobo. Priešingai.

Nutarta Piarnu mieste

Lūžis įvyko 1989 m. liepos 15 d. Estijoje, Piarnu mieste, kur susirinkęs Estijos liaudies frontas ėmėsi organizuoti gyvąją grandinę nuo Vilniaus Gedimino pilies ir Talino. Lietuvoje apie tai per televiziją buvo paskelbta liepos 19 d. Likus mėnesiui ir keturioms dienoms!

Kad idėja graži – išpūdinga – pritarė visa Sąjūdžio taryba, bet visi suvokė, kokia tai beprotybė ar netgi avantiūra. Juo labiau, kad politinis aktyvumas Lietuvoje jau buvo gerokai aprimęs, ryšiai su Sąjūdžio rėmimo grupėmis snaudė, o ėjo ne tik dienos, bet ir valandos, minutės. Ne ėjo, bet lėkė. Laiko delsti ir užsiiminėti svarstymais nebuvo. Imamės? Taip, be abejo!

Priešai ir skeptikai sukruto

O verksmai, kad akcija nepavyks ar neįvykdoma, netilo. „Jedinsvo” įjungė aukščiausią propagandos pavara, KBG nemiegojo dieną naktį, senoji partinė armija kaip pasiutusi, sukaupusi visą savo vaizduotę, išgalvojo kasdien vis naujas kliūtis, gąsdino didžiulėmis aukomis, esą automobiliai lakstys gatvėmis kaip patrakę, avarija prie avarijos... O ką jau kalbėti apie rašinius Maskvos laikraštyje „Pravda”, kokia dezinformacija sklido rusiškose televizijose!

Net Lietuvos laisvės lyga, neseniai atsikūrusios Demokratų, Žaliųjų partijos, Darbininkų sąjunga, „Jaunoji Lietuva” ir kt., kur tik galėjo, sėjo abejones ir skepticizmą, kai kurie judėjimai ketino ignoruoti gyvąją grandinę, savo žmones nuo jos atitraukti sukviečiant juos į savo mitingus ir mitingėlius.

Bet žmonės su kiekviena diena vis labiau žavėjosi idėja ir vis labiau ją palaikė.

Tuo metu, kai vyko šie „antklodžių pasitampymai”, darbai Sąjūdyje nesustojo. Sąjūdiečiai sudarinėjo planus, skaičiavo, kiek žmonių reikėtų, kad grandinė nenutrūkdama pasiektų Taliną, kiek užima vienas žmogus, braižomi itin sudėtingi logistikos brėžiniai, skaičiuojamas atstumas ir laikas, kokių saugiu greičiu turi važiuoti, kada iš konkretaus rajono, miesto ar miestelio turi išvykti kolona, kad 18 val., likus valandai iki akcijos, visi jau stovėtų numatytoje vietoje.

Sunku suskaičiuoti, kiek vyko pasitarimų su kelių policija, – viskas buvo aptariama ir viskas, kas tik galėjo įvykti ar nutikti, buvo apgalvota ir rasti galimi sprendimai.

Beje, net šiomet teko girdėti pasisakymų, kad Baltijos kelio idėja gimė ne Estijos mieste Piarnu, bet Lietuvoje, Panevėžyje. Tačiau net istorikai iš apsišaukėlių smagiai pakikeno ir priminė seną sovietinių laikų anekdotą apie šaunuolį Leniną (kuris per talką kartu su pora vyrų didžiulį rąstą nešė Kremliaus fone. Minint Lenino 100-ąsias gimimo metines kreiptasi į sovietinę liaudį – gal kas žino, kas tie keli vyrai, padėję Leninui nešti rąstą. Atsišaukė tiek, kad buvo paskaičiuota, jog tas rąstas turėjo būti maždaug kilometro ilgio...).

Pavyks-nepavyks?

Koordinatoriai dirbo nemiegodami, pervargę, tačiau negalėjo suklysti net pačiose menkiausiose detalėse. Tiesa, menkų detalių ir nebuvo – visos labai svarbios, nuo jų priklausė ne tik akcijos sėkmė, tačiau ir žmonių gyvybės.

Mobiliųjų telefonų juk dar nebuvo. Reikėjo apgalvoti, kaip vyks komunikacija. Nežinia kuo viskas būtų pasibaigę, jeigu ne Lietuvos radijas. Žmonės vežėsi radijo imtuvus...

O kas tomis savaitėmis darėsi Sąjūdžio informacijos agentūroje, – buvo dirbamas didžiulis darbas su užsienio žiniasklaida, organizacijomis. Reikėjo kuo plačiau paskleisti žinią pasauliui – priminimą apie 50 metų trunkančią okupaciją, apie Molotovo-Ribbentropo paktą, apie kurį šalys buvo kiek primiršusios, bet, svarbiausia, pranešti apie rengiamą akciją „Baltijos kelias”. Sukviesti žurnalistus nebuvo taip jau paprasta, kaip gali pasirodyti – SSRS sienų kontrolė niekur nedingo – reikėjo atvykstantiems vizas gauti Maskvoje.

Visa Lietuvos teritorija, visa magistralė buvo suskirstyta į keturis ruožus. Kiekvienas ruožas turėjo koordinatorių. Didžiausių akcijos skeptikų nuostabai – kuo arčiau buvo rugpjūčio

Visoje magistralėje tiltai buvo papuošti trijų valstybių vėliavomis.

Sąjūdžio svarbiausieji koordinatoriai (iš k.) Arūnas Grumadas, Angonita Rupšytė. Strapsnio autorius V. Zaikauskas stovi dešinėje.

23-ioji, tuo labiau buvo aišku, kad Baltijos kelias įvyks.

Sunkiau ar lengviau, bet užsienio žurnalistai gavo Maskvoje vizas, sunkiau ar lengviau buvogauti leidimai skristi lėktuvams virš žmonių grandinės ir filmuoti ją, mėtyti gėles. Tiesa, akcijos dieną virš Lietuvos buvo paskelbta neskraidymo zona. Tik nebijantys netekti pilotavimo licencijų pakilo į orą. Gėlių buvo pririnkta trys didžiuliai sunkvežimiai. Jie iš Vilniaus ir kitų miestų taip pat koordinuotai suvažiavo į Kauno oro uostą.

Rytas su nerimu

Rugpjūčio 23 d. rytą susirinkusi Sąjūdžio taryba suskaičiavo ir pranešė, kad po kreipimusi dėl sovietinės armijos išvedimo pasirašė beveik pusantro milijono Lietuvos gyventojų. Sąjūdžio Seimas priėmė pareiškimą dėl Molotovo-Ribbentropo pakto metinių paminėjimo, ir jame konstatuota, kad buvo įvykdytas „agresijos aktas prieš suverenią valstybę”. Ir kad 1940 m. rinkimai į Liaudies tarybą buvo neteisėti ir neturi juridinės galios, „artėja diena, kai SSSR Vyriausybė turės pripažinti okupacinį Lietuvos statusą ir jo

panaikinimo būtinybę”.

Apie vidurdienį, susiskambinus su rajonų ir miestų atstovais, tapo aišku, kad žmonių grandinė pavyks ir įvyks. Bet iki 19 val. likus trim valandoms atėjo pirmieji pranešimai apie spūstis kai kuriose kelio atkarpose, tačiau žmonės nerodė jokio nusivylimo – jie sudarys Baltijos kelio atšakas, susijungiančias su žmonių grandine magistraliniame kelyje. Jau nebebuvo taip svarbu – ar stovėti pagrindiniame Vilnius-Talinas kelyje – širdyse ir protuose vyko daug svarbesni dalykai – žmonės sakė norintys būti laisvi.

Lygiai 19 val. iš radijo imtuvų skambant varpams Lietuva susikabino rankomis. Baltijos kelias buvo nutiestas. Grandinėje su lietuviais stovėjo rusai, lenkai, baltarusiai, ukrainiečiai, žydai... Buvo tautiečių iš JAV ir Australijos (Atsiliepkit! Parašykite savo prisiminimus).

Trys dešimtmečiai. Kas tiek metų keičiasi kartos. Prisimenantieji ir pasakojantieji savo ispūdžius iš Baltijos kelio jau nueina. Beateinačiai kartai pasakojame savo jausmus. Jausmai netvarūs.

Ką apie mus žinos po penkiasdešimties metų?

Nuo Baltijos kelio koordinatorių

Šių metų rugpjūčio 23-oji buvo lygiai tokia pat šilta ir saulėta. Su grupe istorinio Baltijos kelio koordinatorių, kupiną mikroautobusą prikrovę gėlių, vėliavų ir vėliavėlių, suvenyrų, iškeliavom iš Seimo kiemo. Buvo 11 val. 30 min.

Už Vilniaus – jau rudėjančios liepos, gandrai ir gervės būriuojasi prieš skrydį, o mes sustojam prie kiekvieno kryžiaus ar paminklo, pastatyto miesto ar rajono delegacijų. Jų mūsų sąrašė net 39.

Mūsų autobusėlis papuoštas Sąjūdžio emblema – žmonės pamatę mus mojavę, automobiliai signalizavo, buvom sutikti su šūksniais. Itin daug pagarbos parodyta Sąjūdžio Baltijos kelio koordinatoriui Arūnui Grumadui ir Sąjūdžio koordinatoriui Angonitai Rupšytei. Prie kiekvieno kryžiaus padėdam gėlių puokštę su užrašu tautinėje juostoje: „Nuo 1989 m. Baltijos kelio koordinatorių”.

Mūsų kelionės tikslas – pasiekti Lietuvos-Latvijos pasienį, susitikti su vėl į jubiliejinį Baltijos kelią suvažiusiais žmonėmis, susitikti su tuomet grandinėje stovėjusiais žmonėmis, su tuometinių delegacijų vadovais.

Kita mūsų užduotis – visus žmonių grandinės dalyvių pastatytus paminklus ir kryžius nufotografuoti, juos dokumentuoti, susitikti su tuomet stovėjusiais grandinėje žmonėmis, su jaunais vaikais ir merginomis, kurie apie akciją žino tik iš pasakojimų.

Matyti, kad šie atminimo ženklai nuolat prižiūrimi, apsodinami žydinčiomis gėlėmis, kai kurie, dėl oro sąlygų apgėdę, restauruoti.

Prie pirmųjų, arčiausiai Vilniaus, žmonių dar nebuvo (jie rinksis 19 val.), tačiau kuo toliau, tuo daugiau žmonių. O kai kuriuose miesteliuose užtinkame įsisiūbavusias šventes.

Paskutiniame taške – Saločiuose, paskutinėje Lietuvos gyvenvietėje, radome tik smilkstancias laužo žarijas – buvo gerokai po vidurnakčio...

Mūsų ekipažas kelionę baigė Latvijos-Lietuvos pasienyje.

Andriaus Petrulevičiaus nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Atnaujinta byla dėl Tytuvėnų gaisro

Vilnius (BNS) – Kelmės teisme atnaujinta civilinė byla dėl žalos atlyginimo, kuri padaryta kilus gaisrui Tytuvėnų vienuolyno ansamblyje Kelmės rajone.

Byla iškelta pagal Kultūros paveldo departamento (KPD) pareikštą ieškinį. Byla buvo sustabdyta daugiau kaip dvejus metus – laukta, kol bus baigtas baudžiamasis persekiojimas.

Civilinėje byloje kol kas yra vieningas atsakovas – buvęs viešosios įstaigos Tytuvėnų piligrimų centro vadovas 52 metų Pranas Jurkaitis. KPD ieškinyje prašoma padidinti žalą sumą. Dabar iš kaltininkų siekiama išieškoti daugiau kaip 2,78 mln. eurų,

Rengiasi padėti Venesuelos lietuviams

Vilnius (Mano vyriausybė) – Vyriausybė šią savaitę svarstys, ar padėti Venesuelos lietuviams, kurie dėl pastrėjusios situacijos šalyje norėtų atvykti į Lietuvą.

Vyriausybei pateiktais duomenimis, Venesueloje gyvena 187 Lietuvos piliečiai. Lietuvių Bendruomenė šioje šalyje vienija apie 400 lietuvių kilmės asmenų.

Venesueloje jau kelerius metus tę-

siiasi politinė, ekonominė ir humanitarinė krizė.

Tęsiantis politinei ir ekonominei suirutai, humanitarinė krizė Venesueloje toliau gilėja, šalis praktiškai negali importuoti maisto produktų, medikamentų ir kasdienio poreikio prekių.

Venesuelos naftos eksportas smarkiai krito, šalyje smarkiai trūksta degalų, išaugo infliacija, daugybė gyventojų skursta.

siiasi politinė, ekonominė ir humanitarinė krizė.

Tęsiantis politinei ir ekonominei suirutai, humanitarinė krizė Venesueloje toliau gilėja, šalis praktiškai negali importuoti maisto produktų, medikamentų ir kasdienio poreikio prekių.

Venesuelos naftos eksportas smarkiai krito, šalyje smarkiai trūksta degalų, išaugo infliacija, daugybė gyventojų skursta.

Paiškęjo informacija apie I. Rozovą

Vilnius (BNS) – Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK) pareikalavo atlikti tyrimą dėl Maskvos įtakos Lietuvos politikai, paaiškęjus informacijai apie parlamentarės Irinos Rozovos ryšius su Maskvos diplomatais.

Duomenys apie I. Rozovos ryšius paaiškęjo Seimo NSGK pradėjus aiškinti politikės dalyvavimo Tarparlamentinės ortodoksų asamblėjos sesijoje Gruzijoje šių metų birželį aplinkybes.

Anot Valstybės saugumo departamento, su Rusijos diplomatais aptartos galimybės Rusų aljansui formuoti bendrą tautinėms mažumoms atstovaujančią politinį junginį kartu su Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Kriščioniškų šeimų sąjunga.

Žvalgybos duomenimis, I. Rozova prieš aštuonerius metus bandė įtraukti Rusijos diplomatus, kad būtų daroma įtaka formuojant koalicijas

Seimo narės I. Rozovos veikla bus tiriama. Delfi.lt nuotr.

Vilniaus miesto savivaldybės taryboje, taip pat bendravo su iš Lietuvos 2014 m. išsiųstu Rusijos generaliniu konsulu Vladimiru Malyginu.

Kauniečiai, gal jau laikas namo?

Kaunas (Savivaldybės inf.) – Kaunas skatins kažkada iš savo miesto išvykusius kauniečius grįžti namo. Priežastys, lėmusios kauniečių išvykimą iš savo miesto, buvo įvairios. Vieni išvyko ieškodami geresnio darbo ar karjeros galimybių, kiti nenorėjo gyventi apleistame mieste, kuriame nieko nevyksta.

Šiandien visa tai – jau praeitis. Kaunas yra sparčiausiai augantis Lietuvos miestas, kuriame statomi verslo centrai bei gamyklos, į kurias investuoja tiek vietos, tiek užsienio vers-

lai. Šiuo metu Kaune fiksuojamas didžiausias atlyginimų augimas visoje Lietuvoje.

Šiandieniniame Kaune kultūrinis gyvenimas tiesiog verda. Mieste kiekvieną mėnesį atsidaro nauji restoranai, barai ir kavinės, atnaujinami miesto parkai, gatvės, tiesiami nauji dviračių takai, tvarkomos mokyklos ir darželiai.

Apie grįžimą svarstantiems kauniečiams gali padėti ir specialiai šiai kampanijai sukurtas kauniečio testas, kurį galima rasti interneto svetainėje <http://testas.kaunas.lt>.

Senovinė ugnis primins Baltijos šalių vienybę

Palanga (Savivaldybės inf.) – Pasukutinį šio mėnesio šeštadienį, rugpjūčio 31 d., pajūryje ties Palanga bei Šventąja nušvis laužai – kurortas tradiciškai prisijungs prie Senovinės ugnies nakties renginių, o kartu visus, neabejingus istoriniams praeities įvykiams, pakvies į Baltijos kelio laužų sąsaulą.

Tradicinis renginys – Senovinės ugnies naktis – šiais metais skirta Baltijos kelio 30-mečiui. Tad tarptautinės iniciatyvos organizatoriai kviečia ne tik pabūti drauge, bet ir prisiminti visus, kurie prieš 30 metų įsiliejo Baltijos kelio vienybės bangą ir prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo.

JAV baiminasi programišių atakų

Washingtonas (ELTA) – JAV saugumo tarnybos prieš kitais metais vyksiančius prezidento rinkimus rengiasi atremti programišių atakas. Užsienio programišių akiratyje yra rinkėjų sąrašai.

Rinkėjų sąrašus jau prieš 2016 metų rinkimus šnipinėjo rusų programišiai. Tačiau dabar baiminamasi, kad sąrašai gali būti klastojami ar net

naikinami. Atitinkamos sistemos susiduria su itin didele kibernetinių atakų rizika, nes nuolat yra sujungtos su internetu.

Baiminamasi atakų „Ransomware“ tipo virusais. Tai yra virusai, kurie paprastai infekuotą kompiuterį paralyžiuoja tol, kol programišiams nupervedama išpirka – dažniausiai kriptovaliuta.

D. Trump linkęs kvieisti V. Putiną

Biarritz (ELTA) – Rusijos veiksmai Ukrainoje ir kitose pasaulio dalyse neleidžia jai tapti visavertę Didžiojo septyneto (G7) partnere. Tai Prancūzijos mieste Biarritz pareiškė Kanados ministras pirmininkas Justin Trudeau.

„G7 – tai šalių bendraminčių, darančių teigiamą poveikį pasaulio ekonomikai, draugija. Rusijos veiksmai Ukrainoje ir kitur aiškiai leidžia suprasti, kad ji negali būti šios šalių bendraminčių grupės partnerė“, – pabrėžė jis.

Kanados premjeras sakė, jog jei Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas bus pakviestas į G7 viršūnių susitikimą Jungtinėse Valstijose 2020 metais, jis nevengtų su juo bendrauti.

JAV prezidentas Donald Trump pareiškė galintis pakviesti V. Putiną į kitų metų G-7 viršūnių susitikimą,

G-7 išsiskirstė neapsisprendę dėl Rusijos. VOX nuotr.

Ragina permąstyti santykius su Rusija

Paryžius (BNS) – Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron pareiškė, kad, jo nuomone, reikia padidinti diplomatinės pastangas Rusijos atžvilgiu.

„Esu įsitikinęs, kad mums reikia

tačiau esą neaišku, ar V. Putinas priimtų kvietimą.

„...Manau, tai jam būtų sunku. Jis išdidus žmogus“, – apie Rusijos lyderį kalbėjo D. Trump. JAV vadovas jau anksčiau sakė, kad būtų tikslinga grįžti prie G-8 formato dalyvaujant Rusijai.

Atsisakė pagalbos dėl gaisrų Amazonėje

Madridas (BNS) – Brazilijos prezidentas Jairo Bolsonaro sukritikavo Didžiojo septyneto (G-7) valstybių siūlymą padėti jo šaliai gesinti gaisrus Amazonės atogrąžų miškuose, pabrėždamas, kad Brazilija nėra Vakarų kolonija.

„Negalime susitaikyti su tuo, kad [Prancūzijos] prezidentas [Emmanuel] Macron imasi nepagrįstų atakų Amazonės klausimu ar dangsto savo ketinimus G-7 valstybių aljanso siūlymais ‘gelbėti’ Amazonę, lyg būtume kolonija ar neutrali teritorija“, – parašė jis socialiniame tinkle „Twitter“.

E. Macron pareiškė, kad G-7 šalys

labai kruopščiai permaišyti kortas, mezgant sąžiningą ir reiklų dialogą su Rusija“, – pareiškė Prancūzijos vadovas.

Pasak E. Macron, tai yra būtina, ypač siekiant suderinti bendrą Europos strategiją Rusijos atžvilgiu.

per Biarritz vykusį viršūnių susitikimą nusprendė skirti Amazonę siaubiančių miškų gesinimui apie 20 mln. JAV dolerių.

„Ačiū (už pasiūlymą), bet galbūt tos lėšos yra labiau aktualios Europos miškams atželdyti“, – pareiškė J. Bolsonaro personalo vadovas Onyx Lorenzoni.

„Macron negalėjo netgi užkirsti kelio gaisrui, kurį galima buvo iš anksto numatyti, bažnyčioje, paskelbtoje pasaulio paveldo objektu, – pridūrė jis, turėdamas omeny balandį Paryžiaus Dievo Motinos katedrą nusiaubusį gaisrą. – Ko jis ketina išmokyti mūsų šalį?“

Amazonės gaisrai matomi net iš kosmoso

Paryžius (ELTA) – Amazonės atogrąžų miškų gaisrų dūmai driekiasi tūkstančius kilometrų ir yra matomi net iš kosmoso, rašo Europos kosmoso agentūros (ESA) astronautas Luca Parmitano, šiuo metu gyvenantis Tarptautinėje kosminėje stotyje (TKS).

„Dešimčių kilometrų žmogaus veiklos sukeltų gaisrų dūmai Amazonės miškuose driekiasi tūkstančius kilometrų“, – rašo L. Parmitano.

Brazilijos nacionalinio kosmoso tyrimų instituto (INPE) duomenimis, nuo šių metų sausio iki rugpjūčio gaisrai sunaikino per 1,8 mln. ha Amazonės miškų – apie 0,44 proc. visos Amazonės miškų teritorijos.

Amazonėje yra didžiausias pasaulio atogrąžų miškų telkinys – tai gyvybiškai svarbi žaliaji zona, lėtinanti visuotinio atšilimo tempą. Amazonės miškuose gyvuoja milijonai augalų ir gyvūnijų rūšių.

PATIRTYS

Kaip tapti tobulu darbuotoju

Personalo atrankos specialistai daugelyje Europos šalių vykdė tyrimą, kurio metu darbdavių klausinėjo, kokie darbuotojai atkreiptų jų dėmesį ir greičiausiai koptų karjeros laiptais. Pateikiame jums apibendrintus rezultatus.

- 1. Teigiamai žiūrima į tuos, kurie dirba tol, kol pasiekia užsibrėžtą rezultatą. Dirbti tik tiek laiko, kiek numatyta darbo sutartyje (8h, 4 h...) ir visada palikti darbo vietą minutę į minutę – ne geriausia samdomo darbuotojo savybė.
- 2. Žavi darbuotojai, kurie aiškiai susidėlioja prioritetus. Kiekvienas darbuotojas turėtų žinoti, kurie darbai yra neatidėliotini, kurie gali būti nukeliami, o kurių išvis galima nedirbti arba perduoti kitiems. Taip pat svarbu nedirbti per prievartą, ypatingai kūrybiškumo reikalaujančiame darbe. Jei šiandien žmogui tam tikra užduotis „nesiklijuoja“ – reikia atidėti iki ryt dienos.
- 3. Keletą galvų geriau nei viena. Geras darbuotojas turi suprasti, jog kartais patarimo ar nuomonės reikia klausti ir kitų.
- 4. Pastebima, jog daugelis darbuotojų mėgsta užduotis pertraukti. Jeigu ataskaitą reikia parašyti per 5 h, o asmuo keletą kartų atsitraukia (patikrina „Facebook“, parūko ir pan.) – greičiau niekada nepadarys, kadangi dingsta koncentracija. Visgi kiekviena „sutaupyta“ minutė – didelis privalumas.
- 5. Jeigu darbe leidžiama darbo valandas rinktis laisviau, atvykite ir išvykite tada, kada išties reikia. Kartais ir kai kuriems dirbant mažiau, pasiekiami geresnių rezultatų. Nebūtina taikytis prie standartų ar manyti, kad visada laiku ateinantis, išeinantis, bet darbo metu laiką veltui švaistantis darbuotojas, žavi darbdavių ir jis nemato jo trūkumų.

- 6. Nereikia dirbti it robotui. Svarbu skirti laiko poilsiui. „Robotukai“ paprastai greitai nusialina arba būna neproduktyvūs.
- 7. Būtina kruopščiai atskirti, koks darbas yra išties svarbus ir naudingas. Nereikia dirbti to, kas nekuria naudos ar tuo metu nėra svarbus.
- 8. Kvailiai tie, kurie visus darbus užsikrauna ant savo galvos. Jei yra kam – būtina kai kuriuos perleisti.
- 9. Maži susirinkimai, pasitarimai, diskusijos – dažnai visą tai atima daug laiko ir retai būna itin naudingi. Jei įmanoma, kai kurių išvenkite.
- 10. Turėkite omenyje Pareto taisyklę arba... 20/80 taisyklę, teigia, kad 20 % pastangų duoda 80 % rezultatų, o likę 80 % pastangų – tik 20 % rezultatų.
- 11. Paprastai produktyvūs būna tie darbuotojai, kurie kiekvienam darbui skiria itin tikslų laiko tarpą ir stengiasi jo neperžengti.
- 12. Geriau yra gerai priešas. Kitaip tariant, bet koki gerai atliktą darbą (pagal laiką, kokybę ir pan.) darbuotojui reikia stengtis kitą kartą atlikti geriau.
- 13. Nesvarbu koki darbą dirba žmogus, jis turi rasti/gauti geriausias darbui reikalingas priemones. Jų neturint, užduoties atlikimo laikas gali padvigubėti.
- 14. Teigiamai vertinami tie, kurie turi savo discipliną, jų nereikia raginti, bausti ir pan.
- 15. Sveikintina, jei žmogus darbe lygiuojasi į geresnį bendradarbį.
- 16. Darbo stalias privalo būti tvarkingas. Ieškant paprasčiausio dokumento, kartais galima sugaišti valandų valandas.
- 17. Kiekvienas darbuotojas turi turėti paskatą kuo greičiau baigti darbus ir eiti namo. Jei nenorės – gali bergždžiai leisti laiką.
- 18. Po darbo ir laisvadieniais geriausia nepriimti skambučių iš ben-

Darbuotojus erzina begaliniai pasitarimai.

TV3 nuotr.

- dradarbių. Tiesiog žmogus pavargsta nuo tų pačių žmonių, aplinkos, problemų.
- 19. Darbuotojas turėtų galvoti žingsniu į priekį, t.y. pabaigęs vieną darbą, imtis kito, o ne pusvalandį mąstyti „kas toliau?“
- 20. Nereikėtų bijoti sakyti „ne“ netgi vadovui. Tik prieš tai gerai apgalvokite, kaip savo „ne“ argumentuosite.
- 21. Protingai daro tie, kurie su savimi visada turi užrašų knygelę – gera idėja gali gimti per atostogas, pas klientą ir pan.
- 22. Palankiai žiūrima į tuos darbuotojus, kurie savo trūkumus kompensuoja kitų darbuotojų žiniomis, o jų spragas, papildė sava išmintimi.
- 23. Vertinami tie, kurie kaupia darbų kopijas. Nelaimės atveju, asmuo negaišta laiko tai pačiai užduočiai antrą kartą.
- 24. Piktina darbuotojai, kurie turėdami minimaliai laiko, kasdieninėms užduotims atlikti bando išrasti naują būdą. Bet kokiai kūrybai reikia

- laiko – atidėkite kitam kartui.
- 25. Jeigu darbo grafikas griežtas – būtina pailsėti per pietų pertrauką. Darbas niekur nepabėgs.
- 26. Susitikimų už ofiso ribų metu taupykite laiką. Erzina tie, kurie valandos trukmės susitikimui išnaudoja pusę dienos.
- 27. Žavi asmenys, gebantys tarp kolegų sukurti draugišką konkurenciją.
- 28. Teigiamai vertinami tie darbuotojai, kurie, jausdami, kad jėgos visiškai išseko, viduryje savaitės paprašo vienos laisvos dienos. Bet paskui itin našius darbo rezultatus parodyti būtina!
- 29. Neigiamai vertinami tie, kurie elektroninį pašta tikrina kas pusę valandos. Paštą tikrinti daugeliui pakanka keletą kartų per dieną.
- 30. Mums patinka darbuotojai, reiškiantys savo mintis glaustai ir aiškiai. Ilgiems pokalbiams nėra laiko ir kantrybės.

Visasverslas.lt

Kai liežuvis tampa priešu – įmonei tai gali brangiai kainuoti

Kartais nereikšminga frazė gali sukelti sumaištį, ypač jei tą frazę ištare vadovas. Vadybos specialistai atkreipia dėmesį, kad vadovai kartais net nenorėdami, klampina komandą į dviprasmiškas situacijas.

Robert Sutton, Stanfordo universiteto vadybos profesorius rašė apie plintančią tendenciją, kai vadovai, patys to nesuvokdami, tiesiog švaisto darbuotojų laiką. „Jie formuluoja užduotis, bet nesupranta, kiek iš tikrųjų laiko reikia joms atlikti“, – aiškina R. Suttonas.

Kaip pavyzdį pateikia pasakojimą apie vieną vadovą ir keksiukus su mėlynėmis. Vadovas biure tiesiog leptelėjo: „Kodėl ant stalų nėra keksiukų su mėlynėmis“. Maža to, vadovas ir pats nebuvo didelis tokių kepiinių mėgėjas, o pastaba apie keksiukus jis tiesiog norėjo kažką neįpareigojamo pasakyti. Tačiau komandos reakcija buvo priešinga. Darbuotojai įsidėmėjo pastabą ir prieš kiekvieną susirinkimą blaškėsi po kepyklėlės ieškodami keksiukų su mėlynėmis. Tik ko keletą metų išsi-aiškino, kodėl susirinkimuose, kuriuose jis dalyvauja, ant stalo visuomet

Atsitiktinės frazės gali pridaryti piniginių bėdų.

Sim626 nuotr.

būna šios rūšies keksiukai. „Vadovai nenori švaistyti darbuotojų laiko. Deja, realybė kitokia. Daugelis vadovų tiesiog apipila pavaldinius nereikalingomis užduotimis ir net nesuvokia, kad taip daro“, – paaiškina R. Sutton. Tačiau kitąsyk neatsargus pasišvaistymas žodžiais gali kainuoti milijonus. Kita anekdotinė situacija. Vienas mažmeninės prekybos įmonės vadovas darbuotojams pasiskundė sutikęs labai nemalonų ir nemandagų tarnautoją ki-toje bendrovėje. Ši pastaba davė pradžią visus metus trukusiems vidi-niams darbuotojų mokymams, kaina-

vusiems daugybę dolerių. Įdomiau-sia, kad vadovas niekada iš tiesų ne-galvojo, kad tokių mokymų iš viso reikia. Po metų paties vadovo valia šie mokymai buvo nutraukti. Dalis vadovų pripažįsta, kad ko-mandos noras padaryti viską per daug neklausinėjant, kad tik direktorius būtų patenkintas, ne visada yra toks jau sveikintinas dalykas. Profesorius R. Sutton akcentuoja, kad vadovams svarbu aiškiai nubrėž-ti ribą tarp tiesioginių nurodymų bei atsitiktinių pastabų.

Milda Tarcijonaitė „Verslo žinios“

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų rugpjūčio 28 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,90 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,61 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,11 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,57 €

Muziejaus atidarymo juostelę laikė J. Valaičio anūkės Meda ir Vytautė.

Degustacijai buvo pateiktos penkių veislių bulvės.

Jos didenybei bulvei – muziejus

„Seneli, tu man įrodei, kad svajonės pildosi“, – įteikdama gėlių puokštę J. Valaičiui ištarrė jo anūkė Meda. „Mano ūkis“ nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Beveik tris dešimtmečius jo gyvenimas buvo susijęs su bulvininkyste, su darbu bendrovėje „Šaka“, o visą sukaupytą patirtį vainikavo unikalaus muziejaus įkūrimas.

„Pastatyti paminklą bulvei buvo mano gyvenimo svajonė“, – su jauduliu balse kalbėjo muziejaus įkūrėjas J. Valaitis. Pasak jo, bulvė tikrai verta pagarbos – juk tai antroji duona, ne vieną europietį išgelbėjusi nuo bado. Kapšai turi runkelius, tai kodėl gi zana-vykams nepagarbinti bulvės?

Svajonę jis puoselėjo ne vienus me-

Europarlamentaras B. Ropė gyrė muziejaus įkūrimo iniciatorių už gražią idėją.

tus, ilgai dairėsi vietos, kur geriausia būtų įrengti muziejų, kol galop tą vietą surado savo sodyboje. Čia stovėjo ap-leista nuotekų siurblinė, kurią Jonui per didelius vargus pavyko išsipirkti. Tada prasidėjo valymo ir tvarkymo darbai, vėliau – ekspozicijų kūrimas.

Muziejaus atidarymo šventėje dalyvavo gausus Lietuvos daržovių au-gintojų asociacijos narių būrys, euro-parlamentaras Bronis Ropė, Žemės ūkio rūmų pirmininkas Arūnas Svi-tojus, Kudirkos Naumiesčio seniūnas Algirdas Stankevičius, J. Valaičio bi-čiuliai ir artimieji.

„Man ir pagal pavardę labai tinka dalyvauti tokio muziejaus atidaryme, – juokavo B. Ropė. – Gera matyti, kad pačiame Lietuvos pakraštyje daromi to-kie dideli darbai, nes aš pats esu iš kito tolimo Lietuvos pakraščio, Ignalinos“.

Muziejaus atidarymo juostelę lai-kė J. Valaičio anūkės Meda ir Vytautė, vėliau iškilmingai skambant muzikai iškėlė vyriausias anūkas Nojus.

Muziejus turi tris aukštus, kiekvie-nas iš jų skirtas atskiroms ekspozici-joms. Pirmajame aukšte viskas skirta bulvininkystei – nuo jos atsiradimo Eu-ropoje (bulves iš Pietų Amerikos atve-žė Kristupas Kolumbas 1565 m., ir bū-tent dėl gražių žiedų) iki dabartinių bulvininkystės selekcijos pasiekimų, nuo sėjamosios iki sandėliavimo.

Kita ekspozicija skirta „Šakos“ gyvavimo istorijai ir jos steigėjams Gediminui Janulaičiui, Juozui Puke-liui, Zigmui Lietuvininkui ir J. Valai-

čiui. Atskiras kampelis skirtas Lietu-vos agronomų sąjungos (LAS) Šakių skyriui, nes J. Valaitis yra aktyvus LAS narys ir nuolatinis rėmėjas.

Antrajame aukšte surikiuoti seni bulvių auginimui ir kasimui naudoti įrankiai ir padargai. Čia sukabinta ir apie 300 pasagų – visos jos rastos ka-sant bulves. „Visos šios pasagos yra iš mūsų laukų. Buvo nesunku tiek su-rinkti, nes daugiausia pasagų buvo iškasama su bulvių kasamosiomis, te-reikėdavo tik pastebėti jas bulvių gum-bų sraute“, – sako J. Valaitis.

Čia pat ir gausi pakinktų kolekci-ja. „Mano tėvas buvo Zyplių dvaro ri-morius – siūdavo pakinktus“, – kolek-cijos atsiradimo istoriją paaiškina J. Valaitis. Muziejaus rūsyje įrengta de-gustacijų salė, kurios sienas puošia daugybės bulvių veislių nuotraukų. Čia lankytojai turės galimybę ska-nauti skirtingų veislių bulves, aptarti ir įvertinti jų skonius.

Šalia muziejaus buvo atidengta ir išpūdingo dydžio medžio skulptūra, ku-rioje skulptorius Andrius Bieliukas meniškai įamžino bulvę – žmonijos maitintoją. „Visos idėjos, kaip turi at-rodyti paminklas bulvei, yra J. Valai-čio. Aš tik numečiau tai, kas nereika-linga“, – kuklinosi skulptorius.

Po muziejaus ekspozicijų apžiūros visi šventinio renginio dalyviai buvo pakviesti degustuoti šviežių virtų bul-vių su sviestu ir rūgpieniu. Pirmą vietą degustacijos konkurse balsų dau-guma laimėjo ankstyvosios bulvės Co-rinna.

J. Valaitis aprodė svečiams čia pat sodyboje auginamą bulvių veislių kolekciją ir vos spėjo atsakinėti į klausimus – patyrusio agronomo pata-rimai labai reikalingi kitiems bulvių augintojams. O jų Lietuvoje yra tikrai daug – bulvės šiemet auginamos 10 540 ha plote.

„Mano ūkis“ inf.

MANO VIRTUVĖ

Vasarinis apkepas

- Reikės:
- 1 baklažano
 - 4 bulvių
 - 2 svogūnų
 - 3 pomidorų
 - 4 česnako skiltelių
 - 1 saldžios paprikos
 - 200 g (7 oz) karštai rūkyto kumpio
 - 2 kiaušinių
 - 1 puodelio majonezo
 - 100 g (3,5 oz) kietojo sūrio
 - 2 lydytų sūrelių (200 g – 7 oz)
 - 50 g juodųjų alyvuogių be kauliukų
 - 1 šaukšto aliejaus
 - po pusę saujos petražolių ir ka-lendros
 - druskos ir maltų juodųjų pipirų

Nulupti svogūnus ir česnaką. Svo-gūnus supjaustyti pusžiedžiais, česnaką susmul-kinti. Kubeliais supjaustyti kum-pį.

Bulves nu-lupti ir supjaus-tyti griežinėliais. Baklažaną ir pa-priką nuplauti. Pašalinti papri-kos sėklas, vais-kočių ir supjaus-tyti šiaudeliais.

Baklažaną supjaustyti griežinėliais. Kepimo formą patepti aliejumi ir dėti bulvių griežinėlius, o ant viršaus – baklažano.

Tuomet – svogūnus ir papriką. Kiekvieną sluoksnį pabarstyti druska ir pipirais.

Ant jų berti smulkintą kumpį ir už-kloti pomidorų griežinėlių sluoksniu. Vėl padruskinti ir papipirinti.

Smulkintuvu sutrinti lydytus sū-relius, išplakti su kiaušiniiais ir majo-nezu. Užpilti padažą ant daržovių.

Viršų pabarstyti žiedeliais pjaus-tytomis alyvuogėmis, smulkintais ža-lumynais bei česnakais ir galiausiai tarkuotu kietuoju sūriu.

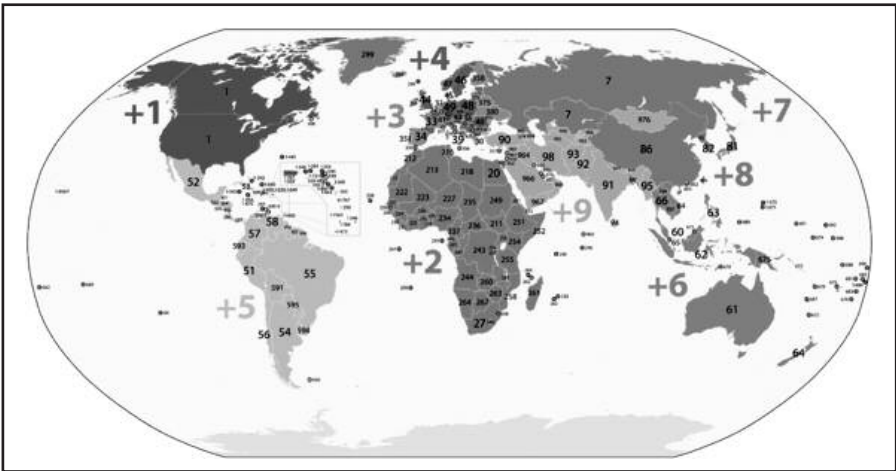
Kepti iš anksto iki 180 C (350 F) Bį-kaitintoje orkaitėje 40 minučių.

Skanaus!

Jūsų Indrė

Kodėl Lietuvos telefono kodas yra būtent +370?

Pasaulinis telefonų kodų žemėlapis. Wikimedia Commons pav.

UGNIUS ANTANAVIČIUS

Plius trys septyni nulis – kone kiekvienas lietuvis puikiai žino šį kodą, kurį visuomet reikia surinkti skambinant į Lietuvą iš kitos užsienio valstybės. Tačiau kodėl Lietuvos telefono kodas yra būtent +370, o ne koks nors kitas?

Atsakymas į šį klausimą slypi Šaltojo karo istorijoje. Pirmą kartą šalių telefonų kodai ta prasme, kuria juos suvokiame dabar, atsirado 1960 m. Juos įdiegė Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga – Jungtinėse Tautose įsteigta agentūra, kurios funkcija buvo koordinuoti pasaulinį telefonų ryšį. Ši agentūra pasiūlė naudoti apie 50 skirtingų dviejų skaitmenų

nas remtasi ne tik geografiniu principu, bet ir stengtasi, kad jose gyventų panašūs gyventojų skaičius, o didžiausia tuometinė pasaulio valstybė SSRS gavo atskirą zoną. Kodas +7 galiojo visoje SSRS. Kadangi Lietuva tuomet buvo okupuota SSRS, skambinant į Lietuvą reikėjo naudoti kodą +7.

Permainų vėjas atkūrus Nepriklausomybę

Visgi valstybių kodai galėjo keistis. Pavyzdžiui, Turkija iš pradžių buvo priskirta Europos zonai ir jos kodas buvo 36, tačiau po kurio laiko ji apsisprendė pereiti į Artimųjų Rytų zoną ir jos kodas pasidarė 90. Kelios Centrinės Amerikos šalys, tokios kaip Hondurasas, nusprendė pereiti iš Šiaurės Amerikos zonos, kurioje buvo iš pradžių, į Pietų Amerikos zoną. Susikūrus sistemai, Rytų Vokietijos kodas buvo 37, o Vakarų Vokietijos – 49. Bet kai 1990 m. Rytų ir Vakarų Vokietijos susivienijo į vieną valstybę, Rytų Vokietijos kodo 37 buvo atsisakyta, o

Skambiname į Lietuvą... 15min. nuotr.

telefonų kodų skirtingoms pasaulio valstybėms ir regionams, kad tarptautiniai skambučiai galėtų būti automatiškai nukreipiami. Iki tol daugeliu atvejų skambinant iš vienos valstybės į kitą dar reikėjo žmogaus – telefono operatoriaus – įsikišimo. Netrukus buvo suprasta, kad sistema nėra labai patogi ir jau 1964 m. buvo pereita prie naujos sistemos. Pagal šią sistemą pasaulis buvo suskirstytas į devynias zonas. Kiekvienai pasaulio valstybei ar teritorijai buvo priskirtas vieno, dviejų arba trijų skaitmenų kodas, o pirmąjį to kodo skaičių lėmė zona, kurioje buvo valstybė. Prieš renkant telefono numerį tarptautiniam skambučiui, dar reikėjo paspausti pliusą. Šiaurės Amerikos zonos valstybių pirmasis telefono kodo skaičius buvo 1, Afrikos zonos – 2, Europos zonos – 3 arba 4 (Europa gavo du kodus, nes valstybių joje buvo daugiau negu kitose zonose), Pietų Amerikos zonos – 5, Pietryčių Azijos ir Okeanijos zonos – 6, Sovietų Sąjungos zonos – 7, Rytų Azijos zonos – 8, Artimųjų Rytų ir Vidurio Azijos zonos – 9.

Kaip matyti, pasaulį skirstant į zo-

visa Vokietija 1992 m. perėjo prie Vakarų Vokietijos kodo – 49. Tai reiškė, kad kodas 37 tapo nebenaudojamu. Paskelbusi nepriklausomybę Lietuva kurį laiką dar naudojo „sovietinį“ 7 zonos telefono kodą. Tačiau valstybė norėjo pereiti į Europos zoną. To paties siekė ir dalis kitų buvusių sovietinių respublikų, kurios tapo nepriklausomomis. Kadangi, nebelikus Rytų Vokietijos, jos kodas +37 atsilaisvino, Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga nutarė būtent šį kodą atiduoti to norėjusioms valstybėms, prie jo pridėdant dar po vieną skaitmenį. Taip nuo 1993 m. Lietuvos kodas tapo +370, Latvijos – +371, Estijos – +372. Naujus kodus gavo ir daugelis kitų buvusios SSRS valstybių. +7 kodą išsaugojo tik dvi buvusios SSRS valstybės – Rusija ir Kazachstanas. Beje, kai kurios Europos mikrovalstybės, kurios iki tol naudojosi didesnių kaimyninių šalių kodais, irgi pasirinko turėti +37 prasiidedantį kodą. Pavyzdžiui, Monakas, kuris iki tol dalinosi kodu su Prancūzija, gavo kodą +377.

15min.lt (parengta pagal Follow The Humming)

A † A DR. SAULIUS ANTANAS NAUJOKAITIS

Pranešame liūdną žinią, kad rugpjūčio 15 d., per Žolinę, Potomac, MD mirė dr. Saulius Antanas Naujokaitis, gimęs Bartininuose 1943 m. birželio 19 d. Mykolui ir Elenai Naujokaičiams.

Lietuvos sūnus, pasišventęs gydytojas, daug atlikęs Lietuvos išeivių ir Amerikos visuomenėse.

Paliko liūdinčią žmoną Sigitą, dukrą Aliną, Washingtono Lietuvių Bendruomenės pirmininkę, seserį Marią su vyru Peter Burggren, jų sūnus su šeimomis, pusbrolių Liną Naujokaitį su žmona Susan ir jų dukras, svainį Ramūną Kondratą su žmona Skirma, jų vaikus su šeimomis, bei kitus giminaičius Amerikoje bei Lietuvoje.

Atsiveikinimo šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, rugpjūčio 31 d., 12 val. p. p. Our Lady of Mercy bažnyčioje, 9200 Kentsdale Drive, Potomac MD.

Po Mišių kviečiame į gedulingus pietus.

Laidotuvės bus privačios.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos 708-907-3000

Sekite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Calos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalkičių Užveig
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

[www.facebook.com/
draugolaikrastis](http://www.facebook.com/draugolaikrastis)

www.DRAUGAS.ORG

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

www.draugofondas.org
4545 W 63 St., Chicago, IL 60629

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugsėjo 1 d. 10 val. r. švėsime 22-ąjį eilinį metų sekmadienį ir Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 411 metų sukaktį (1608 m.). Šv. Mišias atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Rugsėjo 1–8 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) – Šiluvos atleidai. Mišios – 11 val. r. Dalyvaus svečias iš Lietuvos kun. Arvydas Liepa.

■ **Rugsėjo 4 d., trečiadienį, 7 val. v. kviečiame** į Balzeko lietuvių kultūros muziejaus ir LR generalinio konsulato Čikagoje renginį – knygos „Aš esu Vanagas“ pristatymą ir susitikimą su jos autoriumi Arvydu Anušausku. Renginys vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

■ **Rugsėjo 6 d., penktadienį, 7 val. v. SLA galerijoje**, 307 West 30th Street, New York, NY, 10001-2703, atidaroma Vytauto Igno darbų paroda, skirta jo 95 metų sukakčiai paminėti. Prisiminimais apie dailininką dalinsis iš Čikagos atvyksiantis kinodokumentininkas Arvydas Reneckis. Parodą organizuoja Hartfordo Lietuvių Bendruomenės valdyba.

■ **Madison Vilnius Sister Cities, Inc. laukia** visų lietuviškame piknike, kuris vyks rugsėjo 14 d., šeštadienį, nuo 4 val. p. p. iki 9 val. v. McGaw Park Shelter, 5236 Lacy Road Fitchburg, WI, 53711. Atvykite su šeimomis ir draugais! Apie dalyvavimą prašome pranešti Jolantai el. paštu: jolantukas@yahoo.com. Suneštinės vaišės, BYOB, bet rengėjai pasirūpins gaiviaisiais gėrimais. Žaidimai vaikams, tinklinis, futbolas, muzi-

ka, bendravimas su draugais ir gera nuotaika!

■ **Kviečiame į Dievo Apvaizdos parapijos** (25335 W 9 Mile Road, Southfield, MI) gegužinę, kuri vyks rugsėjo 22 d., sekmadienį, po 10:30 val. r. šv. Mišių. Šoksime ir dainuosime kartu su „Biru Bar“! Bilietus (15 dol., iki 16 m. – nemokamai) galite įsigyti sekmadieniais po Mišių arba kreipdamiesi į Daivą Rugieniūtę tel. 949-735-2779, corp-golf@flash.net. Lauksime visų!

■ **Spalio 19 d. San Diego Lietuvių Bendruomenė** nuoširdžiai kviečia maloniai praleisti vakarą „Rudens baliuje 2019“! Visus linksmins muzikantas ir dainininkas Romualdas Zableckas (Kolorado Romas). Vietą: Elijah's Restaurant, Delicatessen & Catering, 7061 Clairemont Mesa Blvd, San Diego, California 92122. Pradžią: 6 val. v. Bilietus užsisakyti iki spalio 1 d., informacija tel. 760-716-3611 arba: ausra@vabalas.com, SanDiegoLietuviai@gmail.com

■ **Spalio 27 d., sekmadienį, 1 val. p. p. visų** laukiame „Draugo“ 110 metų sukaktuvių pokylyje Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Organizaciją kviečiame užsisakyti stalus. Teiraukitės tel.: 773-585-9500.

■ **Tradiciniai lėšų telkimo „Derliaus pietūs“** – didysis organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ renginys – vyks lapkričio 3 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Kaip įsigyti bilietus, bus paskelbta netrukus.

■ **Lietuvių Fondo kasmetinis pokylis** vyks lapkričio 2 d. 5:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Muzikinę programą atliks merginų trio „The Peppermint Patties“: Ann Caldwell, Daina Fischer, Laura Smalley. Akompaniatorė – Heidi Joosten. Bilietus užsisakyti: www.lietuviufondas.org arba tel. 630-257-1616.

„Draugo“ laikraščio išlaidoms sumažinti aukojo:

350 dol. Lietuvos Vyčių centras, Chicago, IL.
200 dol. Janina Babecky, Woodstock, IL.
100 dol. Vida Jankauskienė, Woodhaven, NY;
Marvin Katilius-Boydston, Lemont, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.

<http://draugokalendarius.org>

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugofondas.org

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Kaip mes vykome į Baltijos kelio minėjimą...

Juoza ir Irena Polikaičiai švilpė su vėjeliu.

Audronės Kižytės nuotraukos

Čikagos lietuvių bėgimo klubo nariai – bėgte. Jie bėgo 30 mylių nuo Midway oro uosto iki Buckingham Fountain, pakeliui aplankydami istorines lietuvoškas vietas.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijiečiai važiavo draugiškai autobusu. Priekyje su suvenyriniais marškinėliais – Audra Zakarauskienė ir Kristina Balniūtė.

Čikagos lituanistinė mokykla kviečia registruotis naujiems mokslo metams

į pačių mažiausių (0–3 metų) užsiėmimų klasę – tėvų/vaikų klubą

„ŽIOGELIS“.

Registracija ir informacija:

Irma Bliukienė,
tel. 630-248-8538
Vilma Poliuvienė,
tel. 708-299-9353

Jėzuitų misijai Lietuvoje – 450!

Sekmadienį, rugsėjo 29 d.,
kviečiame visus į jubiliejinių metų renginį

Jaunimo centre

(5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636).

1 val. popiet švėsime šv. Mišias Jėzuitų koplyčioje, atidarysime parodą „Misijų stotelės – lietuvių misionierių šimtmečio kelias“ Čiurlionio galerijoje, sužinosime daugiau apie **jėzuitų indėlį į Lietuvos istoriją**, skaniai pasivašinsime ir pabendrausime. Renginys nemokamas. Laukiame visų!

Prašome registruotis **tel.: 630-243-6234** arba el. paštu:

lithjesuit@hotmail.com